

AGNIESZKA LINCA-ĆWIKŁA
Katedra Pedagogiki Porównawczej KUL
linca@kul.pl

DOI: <http://dx.doi.org/10.18290/rped.2017.9.1-14>

SPRAWOZDANIE Z XXVIII MIĘDZYNARODOWEJ KONFERENCJI
STOWARZYSZENIA INSTYTUTÓW I WYDZIAŁÓW PEDAGOGIKI
UNIwersYTETÓW KATOLICKICH (ACISE – L'ASSOCIATION
CATHOLIQUE INTERNATIONALE DES INSTITUTIONS
DE SCIENCES DE L'ÉDUCATION):
*SPRAWIEDLIWOŚĆ I MIŁOSIĘRDZIE W EDUKACJI
I WE WSPÓŁCZESNEJ SZKOLE*

W dniach 30 III-2 IV 2016 r. odbyła się w Akademii IGNATIANUM w Krakowie XXVIII Konferencja Stowarzyszenia Instytutów i Wydziałów Pedagogiki Uniwersytetów Katolickich – l'Association Catholique Internationale des Institutions de Sciences de l'Éducation (ACISE). ACISE to zespół działający w ramach Federacji Uniwersytetów Katolickich (FIUC) z siedzibą w Paryżu. Organizatorem tego wydarzenia był Instytut Pedagogiki Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II w Lublinie we współpracy z Wydziałem Pedagogicznym Akademii Ignatianum w Krakowie. Komitet naukowy sympozjum tworzyli: prof. Joaquim Azevedo, Universidade Católica Portuguesa, Porto (Portugal); prof. Georges Hobeika, Université Saint-Esprit, Kaslik (Lebanon); prof. François-Xavier Hubert, Institut Catholique de Paris, Paris (France); prof. Christian Jamet, Université Catholique de l'Ouest, Angers (France); prof. Marian Nowak, Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II, Lublin (Poland); prof. Giuseppe Tognon, LUMSA Università, Roma (Italy). Kolokwium zgromadziło 78 uczestników rektorów/prezydentów uniwersytetów katolickich, uczonych i nauczycieli z ponad 20 państw świata, z różnych kontynentów (m.in. z Niemiec, Macao, Kolumbii, Hiszpanii, Francji, Włoch, Libanu, Meksyku, Polski, Portugalii, Wielkiej Brytanii). Wystąpienia prelegentów tłumaczono symultanicznie na języki kongresowe (francuski, angielski i hiszpański) oraz język polski. Konferencja odbywa się każdego roku w innym państwie w pierwszym tygodniu po Świętach Wielkanocnych. Temat debaty i wymiany doświadczeń oraz poglądów brzmiał: *Sprawiedliwość i miłosierdzie w edukacji i współczesnej szkole*.

Celem konferencji była refleksja nad zasadami sprawiedliwości edukacyjnej, opartej na miłosierdziu oraz poznanie konkretnych przykładów zmian w metodach pedagogicznych, organizacji programów nauczania i szkoleń nauczycieli, które mogą być pomocne w reformowaniu edukacji katolickiej, a także oświaty w ogóle.

Obradom plenarnym pierwszego dnia przewodniczył prof. Giuseppe Tognon z Uniwersytetu LUMSA w Rzymie (Członek Zarządu ACISE). Wykład inauguracyjny wygłosił Bernard Hugonier zastępca Dyrektora d/s edukacji OECD (Organizacja Wspólnoty Gospodarczej i Rozwoju – organizacja międzynarodowa o profilu ekono-

micznym skupiająca 35 wysoko rozwiniętych i demokratycznych państw) na temat: *Nierówności w świecie, nierówności w edukacji*. Prelegent w swoim wystąpieniu zwrócił uwagę na redukcję nierówności w edukacji poprzez właściwą politykę, która powinna proponować inicjatywy w czterech dziedzinach: polityki edukacyjnej; pomocy finansowej najbardziej potrzebującym uczniom; zapewniania większego wsparcia uczniom o mniej korzystnym pochodzeniu społeczno-ekonomicznym; możliwości kontynuowania kształcenia. Podkreślił potrzebę systematycznego zbierania danych dotyczących populacji dzieci i młodzieży uczącej się, uzupełnionych o informacje na temat wykształcenia i stopnia zamożności ich rodzin. Taka wiedza umożliwiłaby podjęcie właściwych działań, które doprowadziłyby do zredukowania nierówności w edukacji.

Oficjalne otwarcie konferencji odbyło się drugiego dnia w godzinach przedpołudniowych. W imieniu komitetu naukowego konferencji uczestników powitał przewodniczący ACISE – prof. Joaquim Azevedo z Katolickiego Uniwersytetu Portugalii oraz gospodarze miejsca obrad – rektor prof. dr hab. Józef Bremer SJ oraz dziekan Wydziału Pedagogicznego dr Krzysztof Biel SJ Akademii Ignatianum w Krakowie, a także główny organizator spotkania ks. prof. dr hab. Marian Nowak – dyrektor Instytutu Pedagogiki Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II, członek Zarządu ACISE. Zostały również odczytane listy skierowane do uczestników spotkania od ks. prof. dr hab. Antoniego Dębińskiego Rektora Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II oraz ks. prof. dr hab. Stanisława Fela Dziekana Wydziału Nauk Społecznych. Wprowadzenia w tematykę konferencji dokonał prof. Giuseppe Tognon z Uniwersytetu Lummsa (Włochy). W swoim wystąpieniu podkreślił, że tylko ustroj demokratyczny zapewnia życie w sprawiedliwości i wolności nauczania.

Obrazy odbywały się w czterech sekcjach. Wygłoszono 23 referaty oscylujące wokół pytań i zagadnień takich, jak: *Nauczanie, edukacja i Sobór Watykański II; Sprawiedliwość w szkole (prywatnej/ publicznej); Sprawiedliwość i miłosierdzie jako rzeczywiste wartości we współczesnym szkolnictwie; Zasługi i doskonałość: merytokracja i miłosierdzie; Czy istnieje „pedagogika miłosierna”? Czy jest potrzebna litość w wychowaniu? Jakie działania są podejmowane względem uciśnionych i tych, którzy pozostali w tyle? Jakie metody są stosowane w tych działaniach? Jakie instytucje są tu zaangażowane?; Sprawiedliwość i nauczanie. Rola dydaktyki w ukazywaniu sprawiedliwości, poprzez wykorzystanie dydaktyki dla sprawiedliwości. Czy należy być miłosiernym w wychowaniu?*

W wystąpieniach podkreślono konieczność przeciwstawienia się merytokratycznym i elitarnym tendencjom w edukacji, które stają się coraz silniejsze. Stwierdzono, że jedność ludzkości nie zostanie osiągnięta wyłącznie poprzez ustanowienie „szkół o wysokich standardach”. Taka jedność musi być oparta na antropologii ceniącej i szanującej godność i rozwój każdego człowieka i uznającej bogactwo każdej kultury i jednocześnie mierzącej znaczenie każdego wydarzenia historycznego. Ubóstwo edukacyjne jest jeszcze bardziej niebezpieczne niż ubóstwo materialne. Właściwa edukacja sprawia, że tożsamości kulturowe i religijne są głębsze. Wskazano na chrześcijańskie Miłosierdzie Boże („abyście i wy tak czynili, jak Ja wam uczyniłem...”) jako podstawę do stawiania czoła w walce o równość i braterstwo w edukacji oraz tworzenie bardziej sprawiedliwego społeczeństwa poprzez obywatelskie i edukacyjne zaangażowanie katolickich instytucji edukacyjnych (zwłaszcza środowisk akademickich).

Na zakończenie sympozjum odbyło się Walne Zgromadzenie ACISE, podczas którego podjęto decyzję, że organizacja XXVIII Sympozjum ACISE powierzona będzie L'Université catholique de l'Ouest (UCO) (Angers, Francja) i odbędzie się w dniach 19-21 IV 2017 r.